

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii  
Compendium Omnim Operum de Theologia Morali,  
omnibusque conscientiæ nodis**

**Bonacina, Martino**

**Coloniæ Agrippinæ**

Voti materia.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41152**

## Materia voti.

20. Opus malum non potest esse materia voti, consequenter si votum fiat de re mala, invalidum est, ut pote D<sup>r</sup>o ingutum tale est votum de re à superiorē prohibita. Ibid. num. 1. & 2.

21. Valet votum ab eo emissum, qui ex amore continencia votet se non amplius peccaturum, nisi cum tali feminā; cum hoc votum non sit de re mala, sed bona, scilicet abstineendi ab aliis feminis: at votum de immoderatis macerationibus invalidum est, quando conjuncte sunt cum periculo mortis, aut alicujus mortis; secus dicendum de voto jejunandi toto anno etiam diebus Dominicis. Ibid. num. 3. 5 & 6.

22. Vovens opus malum vel bonum ad malum finem, peccat duplice peccato mortali, si materia & finis est mortalis. Ibid. n. 9.

23. Votum de re indifferentē, seu de re quæ non habet ratio rem boni vel mali, non est validum: tale est votum quo quis vovit non absindere unguis die Sabbati in honorem B. Virginis. Potest tamen res indifferentē esse materia voti, quando adest bonus finis, si ea materia inserviat ad bonum finem consequendum, & si honestus finis tempore voti non cesserat. Quod si vovens dubitet, an materia promissa sic indifferentē, vel bona, tenetur votum adimplere. Ibid. §. 2. num. 1. & seq.

24. Votum rei bonae factum ob finem indifferentem, ut ad obtinendum bona temporalia, validum est, modò non vibratur ex alia circumstantia. Non valet autem votum, si ex materia ab initio erat indifferentē, nec vovens sibi honestam finem constituit. Secus, si vovens intendit adimplere votum, quando materia non erit amplius indifferentē, vel impossibilis. Ibid. n. 6. 7 & 9.

25. Qui vovit quotidie Missam audire dum existit in mari, in carcere, vel in excommunicatione, tenebitur illam audire data opportunitate. Ibid. n. 10.

26. Materia quæ vovetur, debet esse in potestate voventis proprieṭātē votum de non moriendo non est validum, cum nobis moriendum sit, velimus, nolimus. Si vero materia voti partim sit possibilis, partim impossibilis: partim bona, partim indifferentē, &c. adimplenda est possibilis, bona, &c. quæ separantur.

rari potest à parte indifferenti, impossibili & turpi. Quamobrem vovens ædificare totam Ecclesiam, si ob inopiam non possit totam ædificare, tenetur ad partem. Item vovens adire Romanum genibus flexis, quod illi est impossibile, tenetur adire eo meliori modo quo potest. Item si quis non possit perficere pedestri peregrinationem, quam vovit, tenetur eam equitando perficere, nisi aliter de voventis intentione colligatur. Ibid. §. 3. n. 1. 2. & §. 4. n. 3. 4 & 7.

27. Votum de numquam peccando mortaliter & venialiter, vel adhibendi specialem diligentiam ad evitanda omnia peccata, videtur validum. Et qui vovet se nihil coctum tali die comedetur, & præterea vovet alia die se nihil præter panem sumpturum, tenetur utrumque votum adimplere, si tempore secundi voti memor erat prioris emissi. Ibid. §. 3. n. 4 & seq.

28. Emittens duo vota incompossibilia eodem tempore adimplenda, invalidè vovet: secus, si diverso tempore sint adimplenda. Ibid. n. 8.

29. Votum factum sub forma diuinctoria, cujus una pars est apta materia voti, altera verò non, invalidum est, consequenter votum tradendi elemosynam, aut furandi, invalidum est. Valet tamen votum diuinctorium de re, quæ tempore voti erat ipsius apta materia, licet postea una pars fiat inepta; & heres tenetur adimplere votum reale defuncti, qui votum diuinctorium emiserat, cujus una pars erat realis, altera personalis. Ibid. §. 3. n. 1. 2. 3. 4. & 5.

30. Promissio de re aliqua contra prius votum validum, est invalida, quia est promissio de re illicita quæ non obligat. Id eo qui vovit castitatem, & postea promittit alteri matrimonium, invalidè promittit. Ibid. §. 6. n. 1.

31. Vovens tenetur quam primum mortaliter potest votum adimplere, si tempus ipse non determinavit, vel non est legitime impeditus: unde qui vovit ingredi religionem, & nullum sibi præscriptum tempus, potest ingressum differre donec aptus sit ad labores religionis. Potest quoque differri votum usque ad tempus, quo credit vovens se illud majori cum devotione adimpleturum, si nullum sibi designavit tempus; si verò designavit, tenetur adimplere tempore sibi præscripto. Quod si illud non adimplevit tempore præscripto, adhuc tenetur vovens adimplere clapsō termino. Si votum factum est absoluē & simpliciter, secus dicendum, si votum factum est in honorem & devotionem illius temporis principaliter seu dependent.

denter à tempore. Ex hac doctina collige eum qui votū singulis hebdomadis Adventus confiteri peccata sua, non teneat supplere confessiones, si eas aliquando omisit. Item votum jejunare in vigilia proxima talis Sancti, non teneatur ad jejunium ejusdem vigiliæ anni futuri si hoc anno non jejunavit. Similiter qui non potest votum adimplere præfixo tempore, satis facit anticipando, si terminus fuit præfixus ne ultra differetur voti executio: secus, si votum factum fuit principaliter in honorem talis temporis. Ibid. p. 5. § 1 num 1. & seq.

32 Petes, utrum obligatio voti transeat ad heredes, seu an heres teneatur adimplere vota defuncti? Resp. heredem non teneri persolvere vota personalia, quæ defunctus non adimplivit; tenetur tamen solvere vota realia postquam hereditatem adiit, salva legitima portione, & modo non excedant vires hereditatis. Idem quoque militat, quando plures heredes existuantur; his enim incumbit ad ratam persolvere vota defuncti realia.

Monasterium vel alius heres succedens alicui qui professionem fecit in approbata religione, non tenetur solvere illius profitentis vota, nisi forte hæc vota fuerint acceptata ab eo, in cuius favore in facta sunt: at qui jure hereditario non succedit ante professionem illius cuius est heres, tenetur vota religiosi realia persolvere, modo ejus Superior illa vota non irritaverit. Ibid. §. 2. n. 3 + 7. 8. 9. & 11.

33 Heres tenetur votum mixtum quoad partem realem persolvere, si votum est æqualiter reale & personale, quia heres adeundo hereditatem, censetur inire contractum solvendi omnia debita i. alia defuncti, cuius personam quoad hoc representat. Quod si bona defuncti non sufficiant ad satisfacendum omnibus, heres tenebitur persolvere votum de meliori bono, si illud cognoscatur, aliter tenebitur primum votum persolvere. Et si heredi non constet quodnam votum magis obligatur, dubitur hereditatio: sunt tamen vota præferenda legatis, non vero debitis ex justitia. Si defunctus duabus Ecclesiis voti duas res æquales, sed diversi valoris, heres poterit preioliorem tradere cui voluerit, nisi aliter constet de votus mente. Ibid. num 10. 13. & seq.

34 Heres certus de voto realia defuncto emisso, sed dubius an illud adimpliatur, tenetur illud adimplere, quia possit stat pro voto & dubitatur de ipsius executione. Ibid. num. 17.

35 Votum parentum offerentium infantes religioni, non obli-

obligat infantes, nisi illud ipsi ratificaverint, quia in iis quae pertinent ad vitæ statum, quilibet est sui juris. *Ibid. n. 18.*

36. Successor non obligatur vi voti ad servandum votum à communitate factum, nisi votum à singulis fiat vel acceptetur, aut nisi interveniat consensus Episcopi. Item donatarius in nullo casu tenetur loco doantis vota persolvere, quamvis donatarius sciat ipsum votentem per hanc donationem reddi impotentem ad voti satisfactionem, *Ibid. n. 20. & 21.*

37. Vovens adhuc videbitur obligandus ad vota realia, non vero personalia adimplenda, si post mortem ad vitam revertetur. *Ib. n. 22.*

38. Vovens si fiat impotens ad votum personale adimplendum, non tenetur per aliū satisfacere; secus dicendum de voto reali, nam qui non potest illud adimplere per seipsum, tenetur adimplere per alium: quare vovens tantam pecuniam in eleemosynam, satisfacit, si ea eleemosyna nomine suo ab alio erogetur; votum tamen non censembitur adimplerum, si supradicta eleemosyna ab alio fiat vovente invito. *Ibid. §. 3. num. 2. & seq.*

39. Votum mixtum quoad partem personalem, non potest per aliū adimpleri; hinc sit ut is qui non potest perficere peregrinationem Lauretanam quam voverat, non teneatur in eleemosynam tradere sumptus, quos ipse in itinere fecisset. Item qui non potest votum adimplere, non tenetur votum in aliud quod præstare posset, commutare. *Ibid. num. 6. 7 & 9.*

40. Violatio voti ex suo genete est peccatum mortale, nisi parvitas materiae excusat. Cognoscitur autem materia voti sufficiens ad peccatum mortale, vel ad veniale tantum, ex magno vel ex quo honore qui ex voti adimplitione redundat in Deum, & ex comparatione ad legem & ad alia præcepta; unde non peccat mortaliter ob levitatem materiae, qui parum vini semel bibit contra votum non bibendi vinum. *Ibid. §. num. 3. 5. & 6.*

41. Non adimplens votum in materia gravi factum cum intentione obligandi se tantum sub veniali, venialiter tantum peccabit. Hoc idem valet respectu illius qui generaliter proposuit obligare se solum sub veniali in votis, & hoc propositum numquam mutavit *Ibid. num. 7 & 8.*

42. Qui dubitat an votum emiserit, non peccat illud non adimplendo; quia hoc est dubium juris, id est voti, quod est lex quædam privata: quamobrem qui dubitat an voverit castitatem

tatem absolutam, vel tantum abstinentiam à conjugio, tentur abstinere à conjugio tantum *Ibid. n. 9 & 10.*

43. Quando materia voti est debita ex alio præcepto, qui illam violat, duo saltem peccata committit, *Ibid. n. 11.*

44. Vovens sufficienter votum adimpler, dum nihil cogitans de voto, illud adimpler. Item qui vovit invise et limina Apostolorum, satisfacit voto, si adiit Romanum negotiorum, & limina invisi ea occasione. Similiter ille quem penitet vovisse, non peccat mortaliter, nisi habeat intentionem omitendi rem promissam *Ibid. n. 12. & seq.*

45. Qui habet votum castitatis vel virginitatis, tenetur abstinere à matrimonio, peccatque si contrahat, si petat debitum vel consummet matrimonium. *Ibid. §. 5. num. 1. & 2.*

46. Qui votum habet non nubendi, peccat nubendo, facit enim contra votum: contracto tamen matrimonio potest petere & reddere debitum, quia votum non nubendi, non aqua valet voto castitatis, sed solum importat negationem status matrimonialis; quæ aegatio cum sit facta impossibilis per matrimonium jam contractum, sequitur obstrictum eo voto possibiliè petere & reddere, etiam si causam habeat divonii. Adde non peccare fornicando, ahud enim est votum non nubendi, & aliud votum non fornicandi. *Ibidem num. 6.*

47. Qui vovit ingredi certam religionem, tenetur eam ingredi, quando in ea viget regularis observantia, licet tempore voti ea non servaretur. Itera qui vovit determinatam religionem, potest aliam & quæcumque ingredi. Item qui vovit morti in religione, ceaseretur vovisse professionem & perseveratiem in ea. Item qui vovit aliquam certam religionem, ad quam non fuit admissus, liber est ab obligacione voti, modo per ipsum non stet ne recipiatur, & vere repulsam tulera. Quod si ad religionem non fuit admissus ob insperitiam, tenetur acquisita scientia votum adimplere. Item tenetur scientiam addiscere, ut admittatur ad religionem, si tempore voti sciebat necessariam esse scientiam ut admittetur. Quia autem vovit religionem in generali, tenetur aliam inquirere, si ad aliquam non admittatur, quamquam non tenetur omnia monasteria adire, ut recipiatur, sed satisfaciet a deundo diversa divisorum ordinum. Item qui vovit religionem ad quam credit se admittendum patrificato voto, tenetur illud manifestare. *Ib. §. 6. n. 3. 4. 7. 10. & seq.*

48. Fœmina quæ vovit religionem, non tenetur extra p. 1133

mittari adire, si in patria ad eam non admittatur. *Ib. n. 14.*

49. Qui votit religionem ad quam in perpetuum non admittatur, potest matrimonium inire manendo in s<sup>e</sup>culo, si credat fore ut numquam admittatur; nisi forte principaliter voerit castitatem. Item qui post votum religionis matrimonium contraxit, tenetur ante illius consummationem religio nem ingredi. Similiter qui votit religionem in genere antequam ingredieretur, & profiteretur, non tenebitur aliam inquietare, si ab ea in qua professionem emisit, expellatur. Item qui votit strictorem religionem, & nihilominus professus est in laxiori, quamvis graviter peccet ratione professionis istius in laxiori, tamen si ab ea ejiciatur, non tenetur strictorem ingredi. *Ib. n. 18. &c. seq.*

50. Qui simpliciter votit religionem sine intentione praetendit in ea, satisfecit, si postquam bona fide est ingressus, statim ante professionem exeat. Quod si non constet de votantis intentione, presumendum est votisse solum ingressum in religionem, non vero professionem. *Ibid. num. 22. &c. 23.*

51. Professus, propter incoeribilitatem ejus, tenetur extra monasterium paupertatem & castitatem servare ratione voti solemnis *Ibid. n. 26. &c. 27.*

52. In explicatione voti si non constet de votantis intentione, attendi debent verba votantis, & explicari secundum communem sensum, hinc sit, ut qui votit non bibere vinum, possit bibere cervisiam, quia cervisia vere non venit nomine vini quamvis inebriat; & qui votit jejunare quolibet die Sabbati, tenetur jejunare quamvis in eum diem incidat dies Nata lis Domini, modo votens hunc diem non excepterit. Præterea votum strictè explicari debet servata verborum proprietate: propterea qui votit non bibere vinum, potest sumere utramque ablutionem in Missa. Et qui aliquid votit modo indeterminato, potest eliger quod minus est. Et qui votit jejunare non definitis dies, satisfacit si uno die jeunet: si votit jejunare pluribus, satisfaciet jejunando duobus diebus. Et qui votit peregrinationem, potest equitando satisfacere. *Ibid. punct. 6 n. 1. &c. seq.*

53. Denique quando dubitatur de intentione votantis, votum explicandum est ad modum legis divinae vel humanæ; hinc sequitur ut qui votit audire Missam, vel recitare officium debeat ea cum attentione præstare; & qui votit abstinentiam a carnibus, teneatur etiam abstineat a jure, seu brodio. Item

qui vovit jejunare toto aliquo mense, non teneatur jejunare diebus Dominicis in eo mente contentis, nisi hoc expresse intenderit. Item qui vovit tradere calicem Ecclesiae, quem emis, tenetur adhuc alium tradere, si primus voventi anter traditionem fuit surreptus, quia non vovit individuum, sed speciem, quæ non corruit destructo uno individuo. *Ibid. num. 21. 22. 23. 25. &c. 30.*

54. Petes, an obligatio voti tollatur cessatione causæ, aut notabil mutatione superveniente? Respond, obligatio voti cessat sublata causa finali proper quam factum fuit votum, item cessat superveniente notabili impedimento, quo cognito vovens non vovisset. Item votum non obligat quando levavi non potest sine magno damno vel viræ periculo; aut si tempore adimplentis voti, materia voti facta est illicita, impeditiva majoris boni, vel indifferens: at non cessat obligatio voti vel juramenti ob supervenientem mutationem, quæ si cognita fuisset à principio à vovente, adhuc vovisset vel iurasset. *Ibid. punct. 7. §. 1. n. 1. 2. 3. 5. &c. 7.*

55. Obligatio voti tolliturne irritatione? Resp, omnia illorum vota irritari posse, qui subjecti sunt alteri, vel in omnibus, vel saltem quoad id quod est materia voti: Papam vero posse irritare tantum ea vota, quæ ipsius administrationi obesse possunt; unde non potest irritare votum illius, qui vovit carnis sua macerationem, neque potest dispensare in omnibus votis clericorum, sed solum in iis, in quibus clericus à Summi Pontificis arbitrio pender. Et quod dictum est de Pontifice, dicendum est a fortiori de Episcopo. Potest tamen Papa irritare vota religiosorum, quæ possunt irritari à suis Prælati. *Ibid. §. 2. n. 1. &c. seq.*

56. Vota servorum sive facta sint ante servitutem, sive tempore servitutis, possunt à domino, etiam invitis servis, irritari, seu potius suspendi, si ipsi domino præjudicant; sicut & hec possunt etiam vota suorum famulorum obsequio ipsis debito præjudicantia suspendere; & mariti vota uxorum, quæ impediunt dominus gubernationem & actum matrimonialem irritare; excipe tamen ea quæ uxores emiserunt adimplenda post mortem maritorum. Adde maritum posse adhuc validè vota uxoris irritare, etiamsi emissæ sint de ipsis mariti licentia. At uxor potest ea solum vota mariti irritare, quæ sibi præjudicant. *Ib. n. 7. &c. seq.*

57. Omnia vota realia, personalia, vel mixta filiorum impuberum

berum possunt irritari à patre, curatore, vel habente ipsorum curam, saltem intra tempus impubertatis. Imò possunt filiorum impuberum vota irritari etiam acquisita pubertate, modo impubes jam pubes factus illa non ratificaverit. Quod vero attinet ad vota filiorum puberum, dicendum patrem non posse irritare vota personalia (nisi dubitetur an emissā sint ante vel post pubertatem) neque etiam realia, quae à filiis relata sunt in tempus quo erant sui juris. Ibid. num. 18, 19, 21.

¶ 22.

58. Non valet irritatio voti realis à filio emissi, facta ab eo, qui credebatur voventis pater: at curator regulariter potest irritare vota realia & mixta minorum puberum; quamvis ea sint juramento confirmata quamdiu minor est. Ibid. num. 23.

¶ 25.

59. Omnia religiosorum vota, excepto voto auctoritis religionis, irritari possunt à Praelato, seu ab iis qui vicēs superiorum gerunt, modo generalem facultatem & jurisdictionem habeant. Nec refert quod ipsi in religiosorum vota offendent, quamquam peccabunt, si hoc faciant absque justa causa. Vota novitiorum non possunt irritare, sed tantum suspendere. Ibid. nu. 26. ¶ seq.

60. Religiosus potest ea vovere sine licentia sui Superioris, quae non repugnant regulæ, vel Superioris præcepto; & idem dicendum de commutatione. Ibid. n. 34.

61. Peres, utrum obligatio voti tollatur per commutationem, & quinam possint vota commutare? Quilibet potest vota sua commutare inevidenter melius; melius autem in praesenti materia est illud, quod omnibus consideratis est Deo gratius; ideo qui vovit aliquid alicui Ecclesiæ, potest tradere Ecclesiæ aliquid melius, relieto primo voto, nisi forte jam fuerit acceptatum votum à prima Ecclesia. Præterea votum reale potest ex justa causa commutari in personale, si sit magis gratum Deo: imò probabile est voventem posse sua vota propria auctoritate commutare inevidenter aequaliter. Ib. §. 3. n. 3. 5. ¶ seq.

62. Qui potest in votis dispensare, potest etiam ea commutare, quia commutatio est quid minus contentum in potestate dispensandi: sufficitque si commutatio quae sit per privilegium, fiat in minus, modo ad sit justa & rationabilis causa. Ibid. n. 10. ¶ 11.

63. Facultas dispensandi vel commutandi vota alicui con-

694

Votum.

cessat, extenditur etiam ad vota post concessionem facultatis facta; non extenditur tamen ad vota reservata Papae, etiam tempore Jubilaei, nisi hoc exprimatur. Ibid. n. 12, & 13.

64. Qui voluntarie vel ex obliuione tempore Jubilaei incuravit commutari vota quae habebat, probabilis est non posse transacto eo tempore a simplici Confessario eorum dispensationem vel commutationem obtinere: sunt tamen qui velint Confessarium posse adhibito prudenti arbitrio tempore Jubilaei validè commutare vota illius qui expresse non minimis numeri votorum, sed solum recordatus est talis obiectus; aut si Confessarius tempore habili, seu Jubilaei, vel indoliti inchoavit causam, posse illam transacto Jubilaei tempore absolvere, seu dispensare vel commutare, modo votens consecutus sit Jubilaeuni. Adverte tamen eum qui tempore Jubilaei omnimodam voti commutationem non obtinuit, peccate non servando interim votum prius emissum. Ibid. num. 14, & 15.

65. Non reviviscunt vota tempore Jubilaei commutatae, quamvis qui eorum commutationem obtinuit, non praestet ea quae sunt ad Jubilaei consecrationem necessaria. Ibid. n. 18.

66. Votum in quod præcedens fuit commutatum, potest multoties commutari, factaque commutatione voti liberum est votenti prius votum servare, tenetur tamen, qui voti commutationem obtinuit, prius votum servare, si illud primum de novo ratificer. Idem militat in commutatione voti in missis, si qui eam obtinuit, illi postea cessat, eamque noluit servare. Item qui commutationem obtinuit prioris voti, & de novo votit priorem materiam, tenetur utrumque votum servare, nisi aliter ipse intenderit. Ibid. n. 19. & seq.

67. Potestatem dispensandi in votis, seu nomine Dei condonandi obligationem voti quam votens erga Deum contraxerat votendo, habent Prelati jurisdictionem habentes in foro externo, & Episcopi respectu suorum subditorum etiam extra propriam diœcesim; modò vota non sicut Papæ reservata, aut non sunt vota Catechumenorum: hocque fiat ex iusta causa, & votum non sit faidum in favorem tertii, ab eoque acceptatum. Archiepiscopus quoque potest dispensare in votis suorum Suffraganeorum. Ibid. n. 13, 4, 7. & 8.

68. In votis religiosorum exemptorum dispensare possunt illi omnes, qui sunt capaces potestatis dispensandi, de licentia tamen Superioris eorumdem religiosorum, & in his omnibus

in quibus ipse Superior dispensare potest. *Ibid. num. 9. & 10.*

69. Vota reservata Papæ, in quibus Episcopus non potest dispensare, sunt quinque: votum castitatis perpetuæ, votum religionis approbatæ, votum peregrinationis ad limina Apostolorum, aut ad S. Jacobum Compostellanum, aut votum in terram sanctam. *Ibid. num. 11.*

70. In generali concessione dispensandi in votis, non comprehenditur facultas dispensandi in hujusmodi votis Papæ reservatis. Quod si Papa concedat facultatem dispensandi in tribus votis minoribus peregrinationis, non censetur facultatem concedere dispensandi in majoribus, castitatis scilicet & religionis, quamquam potest aliquid Episcopus in voto castitatis dispensare, quando iniminet grave periculum expectando dispensationem Papæ vel Legati; & quando votum castitatis per metum etiam levem emissum est; item quando votum est conditionale sub conditione de futuro, modo conditione nondum sit adimplita. *Ib. n. 12. 13. 15. & 17.*

71. Habentes facultatem commutandi votum, possunt etiam commutare penitentiam, quam vovens incurrit ob siactiōnem & violationem voti. *Ibid. num. 18.*

72. Votum non est reservatum eo quod vovens intenderet illud suum votum Papæ reservare, sicut neque votum emisum de materia reservata remanet reservatum, si vovens tempore voti habuit intentionem obligandi se sub veniali tantum quia hoc non censetur votum perfectum. *Ib. n. 19 & 20.*

73. Papa potest aliquando dispensare in voto solemnī castitatis & religionis ex iusta causa; quia potest dispensare in voto simplici castitatis; ergo potest etiam in solemnī, cum solemnitas dependeat à Constitutione Ecclesiæ. *Ibid. numero 22.*

74. Qui petit dispensationem voti simplicis castitatis vel religionis quam Papa commisit Confessario, potestne adhuc ab eo Confessario dispensari? Potest, quamvis ante dispensationis consecutionem multoties reperierit idem votum. *Ibid. num. 23.*

75. Parochi, aut alii Sacerdotes non possunt in votis dispeñsare, nisi speciale privilegium habeant; item neque Abbatisse in votis monialium. *Ibid. n. 26. & 29.*

76. Praelatus vel alius habens facultatem generalem dispensandi, potest secum dispensare, & alteri facultatem date, qui secum dispensem. Superior censetur cum eo dispensare,

quem ad aliquem actum admitrit, sciens ipsum habere imponendum ad talem actum Ibid. 31. & 35.

## ADDITIONE.

**D**e voto D. Thom cum Cajet. 2.2 quest. 88 Sot. i. toto l. & Azor. l. 11. art. cap. 13 fusissim Val. 1. 2. dist. 6. quest. 6. Theolog. in 4 dist. 38. Lopez p. 1. & c. 43. Nav. c. 12. & n. 24. Coron. 3. p. 9. Tol. l. 4. c. 17. 8.

In dubio an voveris, vel an, cum votisti, composuisse mentis, votum servandum est, vel petenda dispensatio. Azor. l. 11. c. 15. q. 2. cum Archid. Ang. & Syl Mod. l. 1. c. 13. q. 1. Lopez s. 46. col. pen Graff. l. 2. c. 3. n. 3. ex Sot. l. 7. q. 3. col. 2.

Ob malum finem facta vota non valent. Cajet. 2. 29. 88. 4. 2.

Votum parentum de filiis, istos non obligat, nisi se obligent ipso approbando Vid. Syl l. c. n. 11. Graff. l. c. c. 26. n. 8

De votis rerum minimarum Graff. l. c. c. 23.

Votum de numquam peccando, non obligat, quia est de impossibili, secus si fiat de non peccando mortaliter. Nav. n. 65 Azor. c. 13. q. 4. Sot. l. c. qu. 1. art. concl. 3

Votum de impossibili non obligat, et si postea fiat possibile.

In voto servandum possibile, & honestum, omisso impossibili, & turpi.

De irritatione voti v. Azor. c. 17. Lopez. l. c. c. 47. 48. Nav. & n. 63 De dispensatione, & commutatione, Sot. 4. Coron. l. 6. Syl. votum. 4.

Commutare votum, est materiam mutare, quæ si melius sit, ipse votens mutare potest, si æquivalens, vel inferior, mutatione ad prælatum & Episcopum spectat, sed requiritur justa causa.

Dispensare, est relaxare voti obligationem. Prælati & Episcopi, justa de causa, subditorum vota relaxare possunt, exceptis votis simplicis religionis, castitatis perpetuae, peregrinationis S. Jacobi, Jerusalim, & SS. Petri & Pauli, si sint absoluta, nam in pœnalis, & conditionalibus dispensat Episcopus. Qui votum fregit, à peccato fracti voti à Confessario absolvitur potest, sed post absolutionem remanet voti obligatio.

Quæries, De votis servorum & mancipiorum. Resp. de communis sententia DD. servos non posse votare ea, quæ sunt in præjudicium dominorum suo. utrum possunt tamen votare, quæ non impediunt corporale ipsorum obsequium,

si au-

**S**icut sub conditione voveant, ut se post libertatem rece-  
ptam ingressuros religionem, votum tenet, & libertate do-  
pati, tenentur ingredi. Busæus.

**Q**uæres, Utrum votum ante annos pubertatis factum,  
possit à parente post 10. annos irritari. Soto quidem putat,  
non posse, eo quod potestas irritandi, quæ erat in patre, ex-  
piravit. Resp. Busæus: Si pater ante annos pubertatis intel-  
lexit esse factum votum, & in illud consenserit, certum est, ab  
eo non posse irritari. Si autem non cognovit ante illos annos,  
filius autem post illos annos confirmavit suum votum, non  
potest etiā irritari à patre, quia idem est, ac si tunc vove-  
ret, si autem non confirmavit, & mallet se non vovisse, po-  
test à patre irritari. Per accidens autem est, quod non fue-  
rit ante irritatum, quia vid. parens illud non cognovit.  
Ita manet votum vere impuberis, & irritabile. Hæc Bu-  
sæus.

**Q**uæres, An post commutationem factam liceat uti priori  
veto. Resp. quod sic, quia commutatio non est facta nisi in  
favorem voyentis. Busæus.

**Q**uæres, Quæ causa requiratur in commutatione voti.  
Resp. Si votum commutatur in bonum majus, requiri-  
magnam causam, quia miscetur dispensatio; si vero in bo-  
num melius, nulla requiritur. Si vero in æquale, requiri-  
tur aliqua causa, v. g. difficultas operis, & executionis, vel  
levitas vovendi, ut docet Cajet. & Panormitan. Hæc Bu-  
sæus.

**Q**uæres, Num votum factum in favorem alicujus perso-  
næ, vel Ecclesiæ, possit relaxari sine ipsius consensu. Resp. Si  
votum, seu promissio illa accepta sit ab Ecclesia v. g. de offe-  
rendo calice aureo, non posse relaxari sine consensu Eccle-  
siæ, quia illa relaxatio cederet in præjudicium tertii. Si vero  
non sit acceptata, poterit relaxari sine ejus consensu, ut do-  
cket Cajet. Hæc Busæus.

### A D D I T I O.

Vsufructus, Vsus:

**U**susfructarius potest vendere solam, quantum opus est,  
ad solvendam vecturam rei longe distantis necessariorum. Qui-  
dam tamen dicunt, posse vendere arbores exduas, fructus fe-